

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto

Pöytäkirja 4/2024

1

Aika 22.04.2024 klo 18:00 - 19:38

Paikka Mikaelinkirkko, Emännänpolku 1, Helsinki

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 47	Kokouksen avaus	4
§ 48	Lailisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 49	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 50	Esityslistan hyväksyminen	7
§ 51	Ilmoitusasiat	8
§ 52	Sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahat	9
§ 53	Helsingin seurakuntayhtymän jäsenmäärän muutokset 2023 (vuositilasto)	11
§ 54	Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2023 tilinpäätös	13
§ 55	Heli Niemisen irtisanoutuminen	20
§ 56	Raportti yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston kokouksista	21
§ 57	Viranhaltijapäätökset	22
§ 58	Muut mahdolliset asiat	23
§ 59	Kokouksen päättäminen, oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus	24

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 22.04.2024

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Finne Tuomas	jäsen	
	Hellén-Vajjakka Susanna	jäsen	
	Kangasniemi Pirjo Liisa	jäsen	
	Kokkonen Jouko	jäsen	
	Koski Heli	jäsen	
	Laakso Anna-Maija	jäsen	
	Lainela Ami	jäsen	
	Raitio Juha	jäsen	
	Selki-Rocchi Elisa	jäsen	
	Sorsa Mikko	jäsen	
	Suontakanen Tapio	jäsen	
	Timonen Tuomas	jäsen	
	Pakarinen Jukka	kirkkoherra	
	Von Essen Helli	sihteeri	
	Räkköläinen Katariina	jäsen	
	Kantonen Ilpo	varajäsen	
Poissa	Luhtanen Satu		
	Nenonen Riikka		
	Vartiala Emma		

Allekirjoitukset

Jukka Pakarinen
puheenjohtaja

Helli von Essen
sihteeri

Käsitellyt asiat

47 - 59

Pöytäkirjan tarkastus

Helsingissä (pvm)

Elisa Selki-Rocchi
pöytäkirjantarkastaja

Tuomas Timonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävissä seurakunnan verkkosivuilla 15.5.2024 alkaen.

Kokouksen avaus

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 22.04.2024 § 47

Päätösehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18. Alkuhartauden piti Mikko Sorsa.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 22.04.2024 § 48

Päätösehdotus

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajat

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 22.04.2024 § 49

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Elisa Selki-Rocchi ja Tuomas Timonen.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaan.

Esityslistan hyväksyminen

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 22.04.2024 § 50

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslista.

Päätös

Esityslista hyväksyttiin.

Ilmoitusasiat

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 22.04.2024 § 51

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Syksyn kokoukset: 19.8., 9.9., 7.10., 4.11., 9.12.

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli on istunnossaan 11.4.2024 antanut virkamääräyksen Piia Kontiolle Helsingin Mikaelin seurakunnan I kappalaisen virkaan 1.6.2024 alkaen. Virkaan asettaminen Mikaelinkirkon messussa 22.9.2024 klo 12.

Sisäiset vuokrat ja seurakuntien määrärahat

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
22.04.2024 § 52
184/04.00.00/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Seurakuntaneuvosto keskustelelee sisäisistä vuokrasta ja määrärahoista ja antaa vastauksen seurakuntayhtymälle.

Päätös Käytiin keskustelu asiasta, jonka perusteella kirkkoherra laati vastauksen seurakuntayhtymään toimitettavaksi.

Selostus

Helsingin seurakuntayhtymässä valmistellaan vuosille 2026–2030 tulevia seurakuntien määrärahojen jakoperusteita ja sisäisten vuokrien laskentaperusteita. Nyt halutaan kuulla seurakuntaneuvostojen ajatuksia tehtyyn valmisteluun liittyen.

Seurakuntien määrärahaajaon osalta tavoitteena on, että jakoperuste on selkeä ja tasapuolinen, se vastaa helsinkiläisten ja tämän ajan tarpeisiin sekä tukee Kirkko Helsingissä -strategiaa. Sisäisten vuokrien osalta tavoitteena on, että laskentamalli on selkeä, se kohtelee eri tahoja tasapuolisesti, ottaa huomioon helsinkiläisten tarpeen ja ohjaa tilojen vähentämiseen.

Valmistelussa on luotu erilaisia malleja sekä sisäisten vuokrien laskemiseen että seurakuntien määrärahojen jakamiseen. Malleista on lisäksi tehty laskelmia sekä hyötyjen ja haittojen arviointia, jotka ovat esityslistan liitteenä.

Seurakuntaneuvostojen vastauksia käytetään sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon valmistelussa.

Sisäiset vuokrat

1. Millainen sisäisten vuokrien käytäntö tukisi strategisesti perusteltua ja helsinkiläisten tarpeita tukevaa tilojen vähentämistä?

2. Miten estetään seurakuntien taloudelle tulevat kohtuuttomat tilanteet?

Seurakuntien määrärahajako

1. Miten seurakuntien määrärahojen jaon kautta olisi mahdollista vastata helsinkiläisten tarpeeseen ja tukea kirkon kasvua?

2. Onko seurakuntien määrärahaajaossa tärkeää huomioida seurakuntien ja alueiden erilaisuus? Jos on, miten se toteutuisi parhaiten?

Lisäkysymys

• Mitä muuta haluatte sanoa sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahaajaon valmisteluun liittyen?

Kysymyksiin voi vastata Webropol-lomakkeen kautta täältä
<https://link.webropol.com/s/maarahat>.

Syksyllä 2024 asiasta järjestetään virallinen lausuntokierros. Tavoitteena on, että vuonna 2026 käyttöön otettavista seurakuntien määrärahojen jakoperusteista ja sisäisten vuokrien laskentaperusteista päätetään vuoden 2024 lopussa.

Lisätietoja sisäisten vuokrien ja seurakuntien määrärahojen valmistelusta saa Riikka Myllykseltä (riikka.myllys@evl.fi, 0505749679).

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Jukka Pakarinen

Liitteet

- 1 Mallit ja niiden hyödyt ja haitat
- 2 Seurakuntien määrärahat_kehysmalli 27.3.2024
- 3 Sisäiset tilavuokrat_simulointi vuoden 2024 luvuilla

Helsingin seurakuntayhtymän jäsenmäärän muutokset 2023 (vuositilasto)

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
22.04.2024 § 53
184/04.00.00/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Keskusrekisterin julkaisema Helsingin seurakuntien jäsentietojen vuositilasto 2023 on valmistunut. Vuositilastoon on koottu tiedot jäsenmäärään vaikuttavista tekijöistä eli kastetuista ja kuolleista, kirkkoon liittyneistä ja kirkosta eronneista, kotimaan muuttoliikkeestä sekä läsnä ja poissa olevaan väestöön siirtyneistä.

Seurakuntayhtymän jäsenmäärä (läsnä oleva väestö) väheni vuoden 2023 aikana 315 446 jäsenestä 310 515 jäseneksi eli yhteensä 4 931 henkilöllä. Vuoden alun jäsenmäärään suhteutettuna muutos oli -1,6 prosenttia. Vuosiin 2022 ja 2021 verrattuna jäsenmäärä pieneni noin 1 900 henkilöä vähemmän. Suotuisampi jäsenkehitys johtui kotimaan muuttovoitosta (+2 005 jäsentä) sekä kirkosta erojen pienemmästä lukumäärästä.

Alle yksivuotiaita lapsia kastettiin seurakuntiemme jäseniksi yhteensä 2 339 eli 124 lasta vähemmän kuin vuonna 2022. Yli kolmanneksessa kasteista lapsi oli rekisteröity väestötietojärjestelmään jo ennen kastetta. Kirkkoon liittyi 1 856 helsinkiläistä (vähintään yksivuotiaista) eli lähes yhtä moni kuin edellisvuonna. Kuolleiden jäsenten lukumäärä nousi hyvin lähelle ennätyskorkean kuolleisuuden vuotta 2022. Vuonna 2023 kuoli yhteensä 3971 seurakuntiemme jäsentä.

Kirkosta erosi vuoden 2023 aikana yhteensä 6 828 jäsentä eli reilu tuhat jäsentä vähemmän kuin vuonna 2022. Kirkosta eroaminen palasi näin vuosien 2016–2021 tasolle suuruusluokkaan 6 500–7 000 eroa vuodessa.

Kirkollisten vihkimisten lukumäärä väheni 157:llä edellisvuodesta. Helsingin seurakuntien jäsenten kirkollisia vihkimisiä oli vuonna 2023 yhteensä 768, siviilivihkimisiä vastaavasti 826.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Helsingissä oli 31.12.2023 yhteensä 674 963 asukasta. Tämän mukaan 46,0 prosenttia Helsingin väestöstä kuului 31.12.2023 Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon. (Prosenttiluku ei sisällä niitä helsinkiläisiä, jotka ovat jäsenenä Olaus Petri tai Deutsche Gemeinde - seurakunnissa.)

Vuoden 2023 jäsentietojen yhteenveto ja vertailu vuosiin 2020–2022 on esitetty vuositilaston taulukossa 3. Seurakunnittainen yhteenveto jäsenmäärän muutostapahtumista 2023 on koottu taulukkoon 4.

Helsingin Mikaelin osalta jäsenmäärä putosi keskiarvoa enemmän. Tilastoluvuissa on seurakuntien yhdistymisen takia pieni heitto, jonka yhtymän tilastoasiantuntija epäili johtuvan poissaolevasta jäsenistöstä.

Helsingin Mikaelin osalta jäsenmäärän vähentymisen yhtenä selitystekijänä on kuolleiden ja kastettujen suhde, vuonna 2023 yhteensä 452 jäsentämme kuoli, kun kastettuja oli 132 henkilöä. Sisäinen muuttoliike oli myös seurakunnan kannalta negatiivinen 211 henkilöä. Jäseniä vuoden lopussa oli 22.316 ja kirkkoon kuulumisprosentti oli 37.7. Naisista 41.6% kuului seurakuntaamme ja miehistä 33.%.

Jäsenmäärämme oli n. 7.7% suomenkielisten seurakuntien jäsenistä. Kirkkoon liittyvistä osuutemme oli n.6.3% suomenkielisten seurakuntien jäsenistä ja kirkosta eronneiden osuus oli n. 5.2% suomenkielisten seurakuntien jäsenistä.

Kirkollisia vihkimisiä seurakunnassamme oli 37 kpl ja 47 siviilivihkimistä. Osuutemme oli n. 5.1% kirkollisista vihkimisistä suomenkielisten seurakuntien kirkollisista vihkimisistä.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Jukka Pakarinen

Liitteet

4 Jäsentietojen vuositilasto 2023

Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2023 tilinpäätös

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
22.04.2024 § 54
184/04.00.00/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus Helsingin Mikaelin ensimmäinen vuosi on takana ja vuoden 2023 tilinpäätös näyttää 11.319 tappiota ensimmäiselle vuodelle. Negatiivisen tuloksen taustalla on yksi 12.000 euron avustus, jota emme saaneet.

Vuoden 2023 osalta on aikaisemmin seurakunta hyväksynyt toimintakertomuksen, jossa on kuvattu kuinka onnistuimme toteuttamaan tavoitteemme.

Seurakuntayhtymän ja seurakuntien toiminta

Seurakuntayhtymän toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2023 esitetään liitteessä. Seurakuntien toimintakertomukset ovat omana liitteenään.

Tilastojen valossa

Strategiassaan Kirkko Helsingissä lupaa avata yhdessä kirkon ovet, jotta jokainen Jumalan luoma, ainutlaatuinen ihminen voisi olla, tulla ja toimia. Vuosi 2023 päätti kaksivuotisen strategiakauden, jossa toimintaa ohjasivat kaksi keskeistä tavoitetta: 1) Kutsuva kontakti, kuunteleva kohtaaminen ja yhteen tuleminen sekä 2) yhteiskunnallinen vastuun kanto antamalla tiloja, verkostot, osaamista ja resursseja hädänalaisten auttamiseen.

Helsingin seurakuntayhtymän 109,5 milj. euron toimintakuluista noin 58 prosenttia kohdentuu seurakuntiin ja 42 prosenttia yhteisiin palveluihin. Koko seurakuntayhtymän työntekijäresurssit olivat palkkakuluilla mitaten noin 54,3 milj. euroa ja henkilötöyvuosina ilmaisten 1060. Työpanoksesta noin 60 prosenttia tehtiin seurakunnissa, ja hengellisen työn tehtävissä koko seurakuntayhtymän henkilöstövahvuudesta työskenteli 44 prosenttia.

Helsingin evankelis-luterilaisiin seurakuntiin kuului vuoden 2023 lopussa 310 515 jäsentä. Edellisestä vuodesta jäsenmäärä on vähentynyt yhteensä 4 931 henkilöllä eli 1,6 prosenttia. Suurin pudotus näyttää tällä erää jääneen vuosiin 2021 ja 2022, jolloin vähenemä oli molempina vuosina noin 6 800. Yksi selittävä tekijä on koko Helsingin edellisiä vuosista selvästi lisääntynyt väkiluvun kasvu. Kirkon jäsenten muuttoliikkeen lisäksi jäsenmääriin vaikuttavat kasteet (2 339), kuolemat (3 971),

kirkkoon liittymiset (1 856 vähintään yksivuotiaista) ja kirkosta erot (6 828). Kirkkoon kuuluu nyt 46,0 prosenttia kaupungin asukkaista.

Helsingin vetovoima nuorten opiskelijoiden ja nuorten aikuisten parissa näkyy kirkon tilastoissa. Ikävuosikymmeniin pilkkottuna selvästi suurin kirkkoon kuuluvien ikäryhmä Helsingissä ovat 20–29-vuotiaat noin 46 500 jäsenellä – toisin sanoen noin joka seitsemäs kirkon helsinkiläinen jäsen kuuluu tähän ikäryhmään. Tässä iässä tosin kirkosta erotaan helpoimmin: Helsingissä jäsenyydestään luopuneista täysi-ikäisistä 48 prosenttia oli alle 30-vuotiaita. Toiseksi suurin kirkkoon kuuluvien ikäryhmä ovat 30–39-vuotiaat, mutta toisaalta tässä ikäryhmässä kirkon jäseniä on kuitenkin suhteellisesti vähiten: 30–39-vuotiaista helsinkiläisistä vain noin 33 prosenttia kuuluu evankelis-luterilaisen kirkkoon. Yksi selittävä tekijä on se, että tässä ikäryhmässä muiden kuin kotimaisia kieliä puhuvien osuus on kaikkein suurin. Seuraavia neljää vuosikymmenikköä eli neli-, viisi-, kuusi- ja seitsemänkymppisiä on kutakin hyvin samankokoinen joukko, 35 000–37 000:n haarukassa.

Kirkon jäsenyys on valtavirtaa edelleen yli 60-vuotiaiden (jäsenprosentti 61 %) ja toisaalta 10–19-vuotiaiden (52 %) helsinkiläisten ikäryhmissä. Nuorimpien eli 0–9-vuotiaiden osuus jatkaa laskuaan: heistä vain 39 prosenttia kuuluu kirkkoon, ja jäsenmäärän suhteellinen muutos vuoden 2023 aikana oli ikäryhmittäin verrattuna kaikkein eniten pakkasella. Kirkkoon kuuluvien helsinkiläisvanhempien tai -vanhemman lapsista noin 75 prosenttia kastetaan vauvana.

Yli 3 200 vuonna 2008 syntynyttä helsinkiläisnuorta kävi rippikoulun ja konfirmoitiin viime vuonna. Kirkkoon kuuluvista 15-vuotiaista helsinkiläisistä tämä on 91 prosenttia, kaupungin koko ikäluokasta 52 prosenttia. Yli 120 teini-ikäistä kastettiin rippikoulun yhteydessä. Yhteensä riparin kautta seurakuntiemme jäseneksi liittyi yli 150 nuorta.

Kirkollisia vihkimisiä oli nyt 768 (vuotta aiemmin 925) ja kirkon jäsenten siviilivihkimisiä 826 (vuotta aiemmin 836). Molemmat vihkimäärät ovat koko 2000-luvun pienimmät. Samaa sukupuolta olevat parit pääsevät vihille lähes kaikissa Helsingin seurakunnissa.

Hautaan siunaamisia toimitettiin vuonna 2023 hautausmailla ja kirkoissa yhteensä 4571. Helsingin seurakuntayhtymän hautausmaille haudattiin yhteensä 5555 vainajaa. Tuhkahautausten osuus oli 87 prosenttia.

Kansalaiset jättivät jäähyväiset Suomen 10. presidentille, rauhannobelisti Martti Ahtisaarelle, joka siunattiin haudan lepoon 10.11. Tuomiokirkossa. Surusaatto kulki pitkin kaupunkilaisten reunustamia keskustan katuja Hietaniemen hautausmaalle.

56 prosenttia suomenkielisistä ja 60 prosenttia ruotsinkielisistä helsinkiläisistä kuuluu jäsenenä Helsingin evankelis-luterilaisiin seurakuntiin. Helsingissä asuu jo yli 130 000 ihmistä, joiden äidinkieli on ei-kotimainen. Moni maahanmuuttajataustainen helsinkiläinen on toki kristitty, mutta ei-kotimaisia kieliä puhuvista vain alle 3 prosenttia kuuluu jäsenenä Helsingin seurakuntiin: vuoden 2023 lopussa heitä oli 3 377, ja näiden jäsenten tyypillisimmät äidinkielet olivat venäjä, viro, englanti ja kiina. Ei-kotimaisia kieliä puhuvien asukkaiden lukumäärä on kasvanut yli 30 000 hengellä vuodesta 2017. Samaan aikaan Helsingin seurakuntien jäsenistä ei-kotimaisia kieliä puhuvien osuus on pysynyt käytännössä ennallaan.

Suomenkielisten seurakuntien alueella asuvien lukumäärään lasketaan henkilöt, joiden äidinkieli on suomi, saame tai jokin ei-pohjoismainen kieli. Helsingissä on 16 suomenkielistä seurakuntaa: niiden jäsenmäärä oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 288 562. Pakilan seurakunnan kirkkoonkuulumisprosentti (64,0 %) on Helsingin

kaikista seurakunnista korkein. Alueen asukkaista yli puolet kuuluu kirkkoon myös Haagan, Lauttasaaren, Munkkiniemen ja Töölön seurakuntien alueilla sekä kaikissa kolmessa ruotsinkielisessä seurakunnassa. Kirkkoonkuulumisprosentti on matalin itähelsinkiläisessä Mikaelissa (37,7 %).

Ruotsinkielisiin seurakuntiin kuului vuoden 2023 lopussa jäsenenä 21 953 helsinkiläistä. Kolmesta seurakunnasta korkein kirkkoonkuulumisprosentti (63,6 %) on itäisen Helsingin Matteuksessa (Matteus församling). Ruotsinkielisten seurakuntien alueella asuvaksi väestöksi lasketaan ne helsinkiläiset, jotka puhuvat äidinkielenään ruotsia, norjaa, tanskaa tai islantia.

Uutta johtoa

Uusi, syksyllä 2022 valittu yhteinen kirkkovaltuusto valitsi ensitöinään puheenjohtajakseen Wiking Vuoren. Puheenjohtajan toimikausi on aina kaksi vuotta, joten Vuori luotsaa seurakuntayhtymän ylintä päättävää elintä vuodet 2023-2024. Varapuheenjohtajana jatkoi Christoffer Perret. Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajana syyskuusta 2018 toiminut Vartiokylän ja sittemmin Helsingin Mikaelin seurakunnan kirkkoherra Jukka Pakarinen ilmoitti luopuvansa tehtävästä vuoden 2023 lopussa. Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli nimitti yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajaksi Pitäjänmäen kirkkoherran Maika Vuoren. Neuvoston varapuheenjohtajana jatkoi Riitta Asikanius.

Vuoden alusta toteutui siis myös Mikaelin ja Vartiokylän seurakunnan yhdistyminen uudeksi Helsingin Mikaelin seurakunnaksi. Tuomiokapituli oli nimittänyt seurakunnan kirkkoherraksi Vartiokylän paimenena toimineen Jukka Pakarisen.

Kirkkoherrakollegio sai kolme uutta jäsentä: Vuodenvaihteessa Töölössä kirkkoherrana aloitti Hilikka Niemistö. Haagan seurakunnan paimeneksi valittiin Mari Mattsson. Itähelsinkiläinen Matteus församling sai kirkkoherrakseen Patricia Högnabban.

Kahdessa muussakin seurakunnassa uuden kirkkoherran valinta tuli ajankohtaiseksi: Pohjois-Helsingin ruotsinkielisen Petrus församlingin kirkkoherra Daniel Björk siirtyi uusiin tehtäviin, ja seurakunnassa aloitettiin valmistelut suoran vaalin järjestämiseksi. Lauttasaareissa seurakuntaneuvosto valitsi Kalle Kuusniemen aloittamaan tehtävässään helmikuussa 2024. Paikka aukeni Juha Rintamäen siirryttyä päätoimiseksi yhtymän johtajaksi vuoden 2023 alusta. Samalla organisaatiossa uutena yksikkönä toimintansa aloitti yhtymän johtajan toimisto.

Uutta strategiaa

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti kesäkuun kokouksessa muuttaa ja uudistaa Kirkko Helsingissä -strategiaprosessin. Toteutuksen sovittiin tapahtuvan dialogissa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja seurakuntien omien strategioiden ja strategiaprosessien kanssa. Uuden strategian määriteltiin koskevan sekä seurakuntia että yhteisiä palveluita. Dialogin tavoitteena oli tarjota työntekijöille ja luottamushenkilöille mahdollisuuksia kommentoida strategian sisältöjä ja hyödyntää omaa asiantuntemustaan strategian työstämisessä.

Strategiaa muodostettiin nyt neljässä vaiheessa: ymmärrys, näkemys, valinnat ja toteutus. Ymmärrys-vaiheessa keskityttiin toimintaympäristön tilannekuvaan ja analyysiin. Näkemys-vaiheessa keskityttiin tulevaisuusskenaarioihin ja vision

valmisteluun: millaiseen tulevaisuuteen ohjataan Kirkkoa Helsingissä? Valinnatvaihtetta valmisteltiin vuoden 2023 lopussa, jotta päätöksenteko tammikuussa 2024 olisi mahdollinen. Toteutus-vaiheessa tehdyt valinnat aikanaan toteutetaan ja niiden toteutumista tullaan arvioimaan.

Seurakunnat

Seurakunnat ovat jo usean vuoden ajan laatineet toiminnastaan kertomuksen kuuden yhteisen kysymyksen avulla: Mihin meitä tarvittiin; Mikä muuttui vuoden aikana; Miten kolme tärkeintä konkreettista tavoitetta toteutuivat ja miten strategiset tavoitteet näkyivät; Miten henkilöstö-, tila- ja talousresurssit riittivät ja jakoutuivat; Miten toteutui seurakuntalaisten osallisuus; Mitä opittiin seuraavaa vuotta varten? Vastausten tyyllissä, näkökulmissa ja kattavuudessa on suuriakin eroja, mutta niistä voi hahmottaa suuria, yleisiä ja yhteisiä linjoja. Yksittäisen seurakunnan toiminnasta tai tarkemmista vastauksista kiinnostuneen kannattaa lukea seurakuntien toimintakertomukset läpi.

Vuosi 2023 merkitsi tekoälyn – tai hieman toisin ilmaisten tukiälyn – nopeaa kehittymistä ja käytön yleistymistä. Tilinpäätöskirjassa oleva kooste seurakuntien toimintakertomuksista on tuotettu suurelta osin OpenAI:n ChatGPT4-tukiälyn avulla. Pohjatekstin on sittemmin editoinut ja täydentänyt sekä koosteen huomiot varmentanut alkuperäislähteet lukemalla Luojan luoma ihmisäly.

Harjoitus haastaa kirkkoa – sen jäseniä, työntekijöitä, johtoa ja päättäjiäkin – pohtimaan, mitä tavallinen helsinkiläinen voinee löytää verkosta etsiessään tietoa seurakuntien toiminnasta, tavoitteista ja tarkoituksesta. Tiedon hakemisen ja kysymisen lisäksi teko- tai tukiälyn huima nousu saa myös miettimään, millaista tietoa ja tunnetta kirkko itse välittää näkyvään ja näkymättömään, fyysiseen ja virtuaaliseen ympäristöönsä. Miten kirkko on läsnä siellä, missä ihmisetkin ovat eli myös verkossa?

Helsingin seurakunnat yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa järjesti vuoden aikana kaksi Ukrainaa ja ukrainalaisia tukevaa tapahtumaa. Venäjän julman hyökkäyssodan ensimmäisenä vuosipäivänä 24.2.2023 järjestetty Valoa Ukrainaan -tilaisuus keräsi Senaatintorille tuhansittain ihmisiä. Tuomiokirkon portaat hehkuivat toivon valoa pimenevässä illassa, kun valtiojohto ja kaupunkilaiset sytyttivät kynttilöitä. Ukrainan itsenäisyyspäivää vietettiin puoli vuotta myöhemmin 24.8., jolloin Helsingin seurakuntayhtymä oli mukana järjestämässä auringonkukkakulkuetta. Se huipentui Senaatintorilla ja Tuomiokirkon portailla järjestettyyn tilaisuuteen. Näiden tapahtumien muina pääjärjestäjinä olivat Mothersforpeace ja Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry ja yhteistyökumppaneina Helsingin kaupunki, Helsingin yliopisto ja Ukrainan suurlähetystö.

Talous

Helsingin seurakuntayhtymän taloustilanne on ylijäämäinen, maksuvalmius on erittäin hyvä ja rahavarojen määrä on kasvanut. Seurakuntayhtymän taseessa ei ole lainoja. Lainoja on 100 prosenttisesti omistetuilla taloyhtiöillä noin 35 milj. euroa, joka on noin 18 prosenttia rahavaroista. Taloyhtiöiden lainat huomioiden vakavaraisuus pysyisi edelleen erittäin hyvällä tasolla.

Omavaraisuus on käytännössä 100 prosenttia, koska pitkäaikaisia lainoja ei ole. Tilinpäätöksen lyhytaikaiset velat muodostuvat tavanomaisista vuodenvaihteeseen osuvista siirto- ja ostovelosta – siksi omavaraisuusasteen prosentti on 97.

Omavaraisuusastetunnusluku on Suomen seurakuntatalouksista korkein, tunnusluvun rahoitusvarallisuus euroa/jäsen perusteella olemme sijalla yhdeksän ja rahavaarojen riittävyys päivää -tunnusluvun mukaan sijalla 11. Seurakuntatalouksia vuonna 2023 oli 247. Koko kirkon 20 suurimmasta seurakuntataloudesta Helsingin seurakuntayhtymän talous on vahvin usean mittarin mukaan (rahavarojen riittävyys, omavaraisuus, rahoitusvarallisuus, suhteellinen velkaantuneisuus; velattomia ovat Helsingin lisäksi vain Oulun ja Kouvolan seurakuntayhtymät).

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä on poikkeuksellisen suuri ylijäämä; 31,7 milj. euroa. Kun tuloksesta poistetaan sijoitusten kirjanpidolliset arvomuutoskirjaukset, ”toiminnallinen” ylijäämä on 23,6 milj. euroa. Rahavarat lisääntyivät 26,4 milj. euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 216,3 milj. euroa.

Vuoden 2023 ylijäämään vaikuttivat useat tekijät. Toimintatuottoja kertyi 0,7 milj. euroa enemmän ja toimintakuluja 1,7 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Näin toimintakate oli 2,4 milj. euroa pienempi. Verotuloja saatiin 11,3 milj. enemmän. Rahoitustuottojen ja -kulojen nettotuotto oli 13,9 milj. euroa suurempi kuin vuonna 2022 – tässä vertailuluvussa on mukana sijoitusten arvomuutosten kirjaukset molempiin suuntiin. Arvomuutokset puhdistettuina sijoitustoiminta (kiinteistöt ja rahat) tuotti saman verran kuin vuonna 2022 eli 10,9 milj. euroa.

Tuloslaskelma 2023 ja 2022

<i>milj. euroa</i>	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	18,8	18,2
Toimintakulut	-93,5	-95,2
TOIMINTAKATE	-74,7	-77,1
Kirkollisverotulot	94,5	83,2
Valtionrahoitus	13,3	13,0
Verotuskulut	-1,4	-1,4
Kirkon rahastomaksut	-9,5	-9,3
Rahoitustuotot ja -kulut	19,0	5,0
VUOSIKATE	41,3	13,5
Poistot ja arvonalentumiset	-10,2	-13,6
TILIKAUDEN TULOS	31,2	-0,1
Poistoeron muutos	0,6	0,6
Tilikauden ylijäämä	31,7	0,5

Toimintatuotot yhteensä kasvoivat 0,7 milj. euroa (+3,6 %) edellisvuodesta. Suurin euromääräinen kasvu oli pääsylippu- ja käsiohjelmatuotoissa 0,8 milj. euroa. Toiseksi eniten kasvoi korvaukset valtiolta ja kunnilta, 0,4 milj. euroa, joka käytännössä

tarkoittaa Helsingin kaupungin osuutta IP-kerhokustannuksiin. Lähes kaksisataa tuhatta euroa kasvoivat myös vuokratuotot.

Toimintakulut vähenivät 1,7 milj. euroa (-1,8 %) edellisvuodesta. Henkilöstökulut vähenivät 0,5 milj. euroa (-0,9 %). Palveluiden ostot vähenivät 1,1 milj. euroa (-4,9 %) (selvästi suurin säästö syntyi rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa, 1,1 milj. euroa (-49,8 %). Aine- ja tarvikeostot pysyivät kuta kuinkin edellisvuoden tasolla (-1,0 %). Euromääräisesti eniten väheni sähkösäilytys (n. 180 000 euroa / -10,9 %) ja eniten kasvua oli lämmityskuluissa (n. 185 000 euroa / +25,3 %). Annetut avustukset olivat yhteensä 4,1 milj. euroa (-5,4 %).

Valtionrahoituksen määrä kasvoi 0,3 milj. euroa. Verotuskulut ja kirkon rahastomaksut pysyivät entisellään.

Tuloslaskelmaan kirjattavien rahoitustuottojen ja -kulujen yhteismäärän erotus ilman arvonmuutoskirjauksia oli 10,8 milj. euroa ylijäämäinen. Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuottojen ja kulujen erotus oli 8,5 milj. euroa ylijäämäinen. Korkotuottoja saatiin 0,6 milj. euroa ja korkokuluja oli 7 262 euroa. Muiden rahoitustuottojen ja kulujen erotus oli 2,8 milj. euroa alijäämäinen.

Arvonmuutoskirjaukset kasvattivat vuosikatetta ja tilikauden jäämää 8,1 milj. eurolla. Arvonmuutoskirjaukset eivät ole rahamääräisiä, vaan laskennallisia ja perustuvat sijoitusten vuodenvaihteen arvonnoteerauksiin.

Vuosikate oli 41,3 milj. euroa – ilman arvonmuutoskirjauksia 33,2 milj. euroa. Poistot olivat 10,2 milj. euroa. Erilliskirjanpitoina hoidettujen hautainhoito- ja testamenttirahastojen tuotot ja kulut merkitään srk-yhtymän tuloslaskelmaan, mutta niiden vaikutus tulokseen neutraloidaan siirtokirjauksella.

Tilikauden tulos oli 31,2 milj. euroa ylijäämäinen. Poistoeron muutos oli +0,6 milj. euroa. Näiden summana tilikauden ylijäämä oli 31,7 milj. euroa. Ilman sijoitusten arvonmuutoskirjauksia ylijäämä oli 23,6 milj. euroa.

Esitys tuloksen käsittelystä:

Tilikauden tulos 31 132 684,71

Poistoeron vähennys 567 717,11

Tilikauden ylijäämä 31 694 482,21

Tilikauden ylijäämä esitetään siirrettäväksi taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämä -tilille.

Lapsivaikutusten arviointi

Tilinpäätöksessä sekä seurakuntien ja yhteisen seurakuntatyön toimintakertomuksissa kuvattu toiminta vaikuttaa positiivisella tavalla lapsiin. Seurakuntien lapsityö tavoittaa suuren joukon kunkin ikäluokan lapsista. Kasvatustyössä huomioidaan eri tavoin lähes kaikki kunkin seurakunnan alueen lapset. Diakoniatyössä tuki lapsiperheille on yksi perustoimista.

Lisätiedot

Jukka Pakarinen

Liitteet

5 Tilinpäätöskirja 2023

Heli Niemisen irtisanoutuminen

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
22.04.2024 § 55
373/01.01.04/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus Heli Nieminen on irtisanoutunut 27.3.2024 päivätyllä ilmoituksellaan. Seurakunta kiittää Heliä siitä työstä, jota hän on tehnyt Vartiokylän, Mikaelin ja nyt uuden seurakunnan aikana.

Lapsivaikutusten arviointi Heli on toiminut Kasvatuksen vastuuryhmän toisena esimiehenä. Töiden uudelleen järjestelyjen ja sijaisuuksien avulla vaikutukset jäävät vähäisiksi.

Lisätiedot Jukka Pakarinen

Raportti yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston kokouksista

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
22.04.2024 § 56
184/04.00.00/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus Yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston jäsenet raportoivat kokouksista Helsingin Mikaelin seurakuntaa koskevista asioista.

Lapsivaikutusten arviointi Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Viranhaltijapäätökset

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto
22.04.2024 § 57

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin Mikaelin seurakunta Pakarinen Jukka

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus Mahdollisen siirtämispäätöksen harkitsemista varten annetaan tiedoksi liitteenä olevat kirkkoherran päätökset.

Liitteet

- 6 Henkilöstön kesälomat 2024
- 7 Tarvittaessa työhön kutsuttavan lastenohjaajan palkkaaminen Francesca Salmenkari
- 8 Lomarahavaihtovapaat 2024
- 9 Palkaton virkavapaa Ilmari Pyykönen

Muut mahdolliset asiat

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 22.04.2024 § 58

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Ei ollut.

Selostus

Kokouksen päättäminen, oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto 22.04.2024 § 59

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen sekä antaa oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.38 ja antoi liitteen mukaiset oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 47, § 48, § 49, § 50, § 51, § 52, § 53, § 54, § 56, § 57, § 58, § 59

Muutoksenhakukielto

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevat asiat

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n tai oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, kirkollisvalitusta tai hallintovalitusta.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua (julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 146 §:n 2 momentin 1 kohta).

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 55

Muutoksenhakukielto

Muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla päätökseen, joka koskee väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä (laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltija 11 luvun 73 § 2 momentti) (kirkkolain 24 luvun 14 § 2 momentti).

Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta (kirkkolaki 12 luvun 5 § 1 momentti).